

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/90/2022
Identifikačné číslo spisu:	7819201087
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7819201087.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J.. D. H., narodeného XX. J.V. XXXX, J., X. XXX, proti žalovanému Okresnému úradu Rožňava, Rožňava, Špitálska 3, IČO: 00 151 866, vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania s náhradou nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Košice II sp. zn. 42Cpr/36/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. júla 2021 č. k. 5CoPr/3/2021-280, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva nárok náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 29. januára 2021 č. k. 42Cpr/36/2019-222 podanie žalobcu vo veci samej doručené súdu dňa 19. júla 2019 zastavil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Uznesením Okresný súd Košice II z 2. augusta 2019 č. k. 42Cpr/36/2019-38 uložil žalobcovi odstrániť vady podania, a to uviesť, či sa podaním zo dňa 11. apríla 2019 domáhal náhrady z nezaplateného skončenia pracovného pomeru alebo sa domáha poskytnutia súdnej ochrany z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania s náhradou nemajetkovej ujmy. Ďalej, aby žalobca vyčíslil výšku požadovaného peňažného plnenia (buď výšku náhrady mzdy a neplatného skončenia pracovného pomeru alebo výšku nemajetkovej ujmy). Uviedol určitý, zrozumiteľný a vykonateľný petit (návrh výroku ako má súd rozhodnúť vo veci samej, tak aby návrh výroku splňal podmienky jeho vykonateľnosti) a doplnil dôkazy, na ktoré sa odvoláva a ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny, ktoré je vhodné označiť. Súd žalobcu poučil, že ak v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne.

1.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca sa žalobou domáhal nárokov vyplývajúcich z porušenia zásady rovnakého zaobchádzania s náhradou nemajetkovej ujmy. V predmetom spore žalovaný, proti ktorému žaloba smerovala nebol pasívne legitimovaným v tomto individuálnom

pracovnoprávnym spore, nakoľko práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých vzťahov štátnych zamestnancov, ktorí k 30. septembru 2013 vykonávali štátnu službu v obvodnom úrade životného prostredia v sídle kraja, obvodnom pozemkovom úrade v sídle kraja, obvodnom lesnom úrade v sídle kraja, obvodnom úrade pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správe katastra v sídle kraja, prechádzajú na ministerstvo. Zákon jednoznačne stanovuje, že práve Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je služobným úradom štátneho zamestnanca na okresnom úrade. Preto vo veciach týkajúcich sa služobného pomeru zamestnanca na okresnom úrade, je vecne legitimovaným subjektom práve Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. V prejednávanej príhode to znamenalo, že žalovaný - Okresný úrad Rožňava, nebol v spore vecne pasívne legitimovaný subjekt. Žalovaný, teda Okresný úrad Rožňava s poukazom na vyššie uvedené môže konať pred súdmi len vo veciach vo svojej pôsobnosti, pričom oblasť štátnozamestnaneckých vzťahov do jeho pôsobnosti nepatrí a to ani vo vzťahu k štátnym zamestnancom pôsobiacim na tomto úrade. Predmet konania, a teda určenie, že žalovaný konaním opísaným v žalobe (návrhom prednostu žalovaného na odvolanie žalobcu z funkcie vedúceho oddelenia zápisov práv k nehnuteľnostiam Katastrálneho odboru Okresného úradu Rožňava zo dňa 21. novembra 2016 a protiprávnym obsadením tejto funkcie inou osobou) vo vzťahu k žalobcovi porušil zásadu rovnakého zaobchádzania, nepatrí do pôsobnosti Okresného úradu Rožňava, ale v zmysle vyššie uvedeného do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Je tomu tak preto, lebo právo, ochrany ktorého sa žalobca domáha, vyplýva z jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Žalovaný preto v tomto konaní nemá ani procesnú spôsobilosť. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení § 256 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením zo dňa 26. júla 2021 č. k. 5CoPr/3/2021-280 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že Okresný úrad Rožňava nie je právnickou osobou, nemá právnu ani procesnú subjektivitu (§ 61 CSP) a nemôže byť preto sporovou stranou a samostatne konať pred súdom v sporoch mimo rozsahu svojej pôsobnosti. Žalobcom vymedzený predmet konania - porušenie zásady rovnakého zaobchádzania nepatrí do zákonom vymedzenej pôsobnosti žalovaného Okresného úradu Rožňava, ale právo štátnych zamestnancov na rovnaké zaobchádzanie vyplýva zo štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu, pričom v danom prípade práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých vzťahov štátnych zamestnancov vykonávajúcich štátnu službu na správach katastra priamo na základe zákona prešli a patria do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR. Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že nedostatok procesnej spôsobilosti žalovaného je neodstrániteľnou procesnou prekážkou, pre ktorú v konaní nemožno pokračovať a preto konanie zastavil a vo veci meritórne nerozhodoval. Na vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nie sú spôsobilé odvolacie námietky odvolateľa (žalobcu) nič zmeniť. Odvolací súd rozhodol o trovách podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie (ďalej ako „dovolateľ“), ktoré odôvodnil ustanovením § 420 písm. f) CSP. Uviedol, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil jemu ako strane, aby uskutočňoval jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uznesenie súdu prvej inštancie považuje za nedostatočne právne odôvodnené, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné odvolacím súdom. Žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie civilné sporové súdne konanie a rozhodnutie. Súčasne žiadal vysloviť právny názor, že súd prvej inštancie Okresný súd Košice II je povinný konať o pôvodnom urobení podania žaloby a vykonať žalobcom navrhované dokazovanie.

3.1. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril a navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol alebo ako nedôvodné podľa 448 CSP zamietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a

predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane odvolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu (1Cdo/54/2018, 2Cdo/33/2017, 3Cdo/33/2017, 4Cdo/54/2018, 5Cdo/104/2017, 7Cdo/29/2018, 8Cdo/140/2017).

9. Dovolateľ odôvodnil podané dovolanie ustanovením § 420 písm. f) CSP, pričom za vadu zmätočnosti označil, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil jemu ako strane, aby uskutočňoval jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd musí poznamenať, že odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie z dôvodu, že Okresný úrad Rožňava nie je právnickou osobou, nemá právnu ani procesnú subjektivitu (§ 61 CSP) a nemôže byť preto sporovou stranou a samostatne konať pred súdom v sporoch mimo rozsahu svojej pôsobnosti. Predmet konania, a teda určenie, že žalovaný konaním opísaným v žalobe vo vzťahu k žalobcovi porušil zásadu rovnakého zaobchádzania, nepatrí do pôsobnosti Okresného úradu Rožňava, ale v zmysle vyššie uvedeného do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Dovolanie žalobcu nie je vymedzené zákonom predpísaným spôsobom, kedy nie je odôvodnené v zmysle ustanovenia § 431 CSP. Len samotná polemika žalobcu so závermi súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu nespĺňa predpoklad jasnej a zrozumiteľnej formulácie dovolacieho dôvodu. Dovolateľ obšírne citoval ustanovenia ústavy, Charty základných práv Európskej únie, aj Civilného sporového poriadku, avšak z obsahu dovolania nie je zjavné, v čom dovolateľ vidí porušenie práva na spravodlivý proces, dovolateľ nekonkretizoval vadu zmätočnosti. Dovolanie nie je jasné, určité ani zrozumiteľné, pričom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v zmysle ustanovenia § 431 CSP. Z toho dôvodu dovolanie v zmysle ustanovenia § 447 písm. f) CSP odmietol.

10. Výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.